

Tratatetele Uniunii Europene

Versiune consolidată

Ediție actualizată la
15 ianuarie 2025

Cuprins general

TRATATUL PRIVIND UNIUNEA EUROPEANĂ	1
TRATATUL PRIVIND FUNCȚIONAREA UNIUNII EUROPENE	28
CARTA DREPTURILOR FUNDAMENTALE A UNIUNII EUROPENE	144
PROTOCOALE	155
Protocolul (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană	155
Protocolul (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității	157
Protocolul (nr. 3) privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene	159
Protocolul (nr. 4) privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene	178
Protocolul (nr. 5) privind Statutul Băncii Europene de Investiții	193
Protocolul (nr. 6) privind stabilirea sediilor unor instituții și ale anumitor organe, oficii, agenții și servicii ale Uniunii Europene	203
Protocolul (nr. 7) privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene	204
Protocolul (nr. 8) cu privire la articolul 6 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană referitor la aderarea Uniunii la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale	209
Protocolul (nr. 9) privind decizia Consiliului referitoare la punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și a articolului 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene între 1 noiembrie 2014 și 31 martie 2017, pe de o parte, și începând cu 1 aprilie 2017, pe de altă parte	209
Protocolul (nr. 10) privind cooperarea structurată permanentă stabilită prin articolul 42 din Tratatul privind Uniunea Europeană	210
Protocolul (nr. 11) privind articolul 42 din Tratatul privind Uniunea Europeană	212
Protocolul (nr. 12) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive	212
Protocolul (nr. 13) privind criteriile de convergență	213
Protocolul (nr. 14) privind Eurogrupul	214

Protocolul (nr. 15) privind unele dispoziții referitoare la Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	215
Protocolul (nr. 16) privind anumite dispoziții privind Danemarca	217
Protocolul (nr. 17) privind Danemarca	217
Protocolul (nr. 18) privind Franța	217
Protocolul (nr. 19) privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene	218
Protocolul (nr. 20) privind aplicarea anumitor aspecte ale articolului 26 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în Regatul Unit și în Irlanda	220
Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție	221
Protocolul (nr. 22) privind poziția Danemarcei	224
Protocolul (nr. 23) privind relațiile externe ale statelor membre în ceea ce privește trecerea frontierelor externe	228
Protocolul (nr. 24) privind dreptul de azil pentru resortisanții statelor membre ale Uniunii Europene	228
Protocolul (nr. 25) privind exercitarea competențelor partajate	230
Protocolul (nr. 26) privind serviciile de interes general	230
Protocolul (nr. 27) privind piața internă și concurența	230
Protocolul (nr. 28) privind coeziunea economică, socială și teritorială	231
Protocolul (nr. 29) privind sistemul de radiodifuziune publică în statele membre	232
Protocolul (nr. 30) privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în Polonia și în Regatul Unit	232
Protocolul (nr. 31) privind importurile în Uniunea Europeană de produse petroliere rafinate în Antilele Olandeze	233
Protocolul (nr. 32) privind dobândirea de bunuri imobile în Danemarca	235
Protocolul (nr. 33) privind articolul 157 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	236
Protocolul (nr. 34) privind regimul special care se aplică Groenlandei	236
Protocolul (nr. 35) privind articolul 40.3.3 din Constituția Irlandei	236
Protocolul (nr. 36) privind dispozițiile tranzitorii	237
Protocolul (nr. 37) referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la fondul de cercetare pentru cărbune și oțel	242
Protocolul (nr. 38) privind preocupările poporului irlandez referitoare la Tratatul de la Lisabona	242

ANEXE LA TRATATUL PRIVIND FUNCȚIONAREA UNIUNII EUROPENE

Anexa I. Lista prevăzută la articolul 38 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	245
Anexa II. Țări și teritorii de peste mări cărora li se aplică dispozițiile părții a patra din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	247

DECLARAȚII anexate la Actul final al Conferinței interguvernamentale care a adoptat Tratatul de la Lisabona semnat la 13 decembrie 2007	248
<i>A. Declarațiile cu privire la dispozițiile tratatelor</i>	248
1. Declarația cu privire la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	248
2. Declarația cu privire la articolul 6 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană	248
3. Declarația cu privire la articolul 8 din Tratatul privind Uniunea Europeană	248
4. Declarația cu privire la componența Parlamentului European	248
5. Declarația cu privire la acordul politic al Consiliului European referitor la proiectul de decizie privind componența Parlamentului European	248
6. Declarația cu privire la articolul 15 alineatele (5) și (6), la articolul 17 alineatele (6) și (7) și la articolul 18 din Tratatul privind Uniunea Europeană	248
7. Declarația cu privire la articolul 16 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 238 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	249
8. Declarația cu privire la măsurile practice de adoptat la data intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona în ceea ce privește președinția Consiliului European și cea a Consiliului Afaceri Externe	250
9. Declarația cu privire la articolul 16 alineatul (9) din Tratatul privind Uniunea Europeană referitor la decizia Consiliului European privind exercitarea președinției Consiliului	251
10. Declarația cu privire la articolul 17 din Tratatul privind Uniunea Europeană	251
11. Declarația cu privire la articolul 17 alineatele (6) și (7) din Tratatul privind Uniunea Europeană	252
12. Declarația cu privire la articolul 18 din Tratatul privind Uniunea Europeană	252
13. Declarația cu privire la politica externă și de securitate comună	252

14.	Declarația cu privire la politica externă și de securitate comună	253
15.	Declarația cu privire la articolul 27 din Tratatul privind Uniunea Europeană	253
16.	Declarația cu privire la articolul 55 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană	253
17.	Declarația cu privire la supremație	253
18.	Declarația cu privire la delimitarea competențelor	254
19.	Declarația cu privire la articolul 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	254
20.	Declarația cu privire la articolul 16 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	255
21.	Declarația cu privire la protecția datelor cu caracter personal în domeniul cooperării judiciare în materie penală și al cooperării polițienești	255
22.	Declarația cu privire la articolele 48 și 79 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	255
23.	Declarația cu privire la articolul 48 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	255
24.	Declarația cu privire la personalitatea juridică a Uniunii Europene	255
25.	Declarația cu privire la articolele 75 și 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	255
26.	Declarația cu privire la neparticiparea unui stat membru la o măsură întemeiată pe partea a treia titlul V din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	256
27.	Declarația cu privire la articolul 85 alineatul (1) al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	256
28.	Declarația cu privire la articolul 98 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	256
29.	Declarația cu privire la articolul 107 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	256
30.	Declarația cu privire la articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	256
31.	Declarația cu privire la articolul 156 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	257
32.	Declarația cu privire la articolul 168 alineatul (4) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	257
33.	Declarația cu privire la articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	258

34.	Declarația cu privire la articolul 179 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	258
35.	Declarația cu privire la articolul 194 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	258
36.	Declarația cu privire la articolul 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene privind negocierea și încheierea de către statele membre a unor acorduri internaționale privind spațiul de libertate, securitate și justiție	258
37.	Declarația cu privire la articolul 222 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	258
38.	Declarația cu privire la articolul 252 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la numărul de avocați generali ai Curții de Justiție	258
39.	Declarația cu privire la articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	259
40.	Declarația cu privire la articolul 329 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	259
41.	Declarația cu privire la articolul 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	259
42.	Declarația cu privire la articolul 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	259
43.	Declarația cu privire la articolul 355 alineatul (6) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	259
<i>B.</i>	<i>Declarațiile cu privire la protocoalele anexate tratatelor</i>	260
44.	Declarația cu privire la articolul 5 din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene	260
45.	Declarația cu privire la articolul 5 alineatul (2) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene	260
46.	Declarația cu privire la articolul 5 alineatul (3) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene	260
47.	Declarația cu privire la articolul 5 alineatele (3), (4) și (5) din Protocolul privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene	260
48.	Declarația cu privire la Protocolul privind poziția Danemarcei	260
49.	Declarația cu privire la Italia	261
50.	Declarația cu privire la articolul 10 din Protocolul privind dispozițiile tranzitorii	261
<i>C.</i>	<i>Declarațiile statelor membre</i>	262
51.	Declarația Regatului Belgiei cu privire la parlamentele naționale	262

52.	Declarația Regatului Belgiei, a Republicii Bulgaria, a Republicii Federale Germania, a Republicii Elene, a Regatului Spaniei, a Republicii Italiene, a Republicii Cipru, a Republicii Lituania, a Marelui Ducat al Luxemburgului, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Austria, a Republicii Portugheze, a României, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace, referitoare la simbolurile Uniunii Europene	262
53.	Declarația Republicii Ceha cu privire la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	262
54.	Declarația Republicii Federale Germania, a Irlandei, a Republicii Ungare, a Republicii Austria și a Regatului Suediei	263
55.	Declarația Regatului Spaniei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	263
56.	Declarația Irlandei cu privire la articolul 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție	263
57.	Declarația Republicii Italiene cu privire la compunerea Parlamentului European	263
58.	Declarația Republicii Letonia, a Republicii Ungare și a Republicii Malta cu privire la ortografierea denumirii monedei unice în tratate	264
59.	Declarația Regatului Țărilor de Jos cu privire la articolul 312 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	264
60.	Declarația Regatului Țărilor de Jos cu privire la articolul 355 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	264
61.	Declarația Republicii Polone cu privire la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	264
62.	Declarația Republicii Polone cu privire la Protocolul privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în Polonia și în Regatul Unit	264
63.	Declarația Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu privire la definiția noțiunii „resortisanți”	264
64.	Declarația Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu privire la dreptul de vot la alegerile parlamentare europene	265
65.	Declarația Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord cu privire la articolul 75 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	265

TABELE DE CORESPONDENȚĂ	266
Tratatul privind Uniunea Europeană	266
Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene	272